

Mají země střední a východní Evropy společnou paměť?

19.2.2024 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Maďarský Výbor národní paměti (Nemzeti Emlékezet Bizottsága - NEB), tamní obdoba Ústavu pro studium totalitních režimů, letos slaví 10 let existence a u této příležitosti uspořádal v Budapešti 15. února mezinárodní konferenci, které se zúčastnili i zástupci naší instituce - ředitel Ladislav Kudrna a 1. náměstek Kamil Nedvědický.

„Sovětská okupace a desetiletí komunistické diktatury jsou společnou historií střední a východní Evropy, která se však dosud nestala součástí společné evropské kultury paměti, ani se nestala společným historickým kódem Evropy,“ uvedla ve svém úvodním slova ředitelka NEB paní Réka Földváryné Kissová a předznamenala tím témata, která se řešila v rámci konference v několika tematických blocích. Hned v prvním panelu pod názvem Střední Evropa – společná minulost, společná paměť? diskutoval také ředitel **Ústavu pro studium totalitních režimů** docent **Ladislav Kudrna** například spolu s historikem Jergušem Sivošem, předsedou Správní rady slovenského Ústavu paměti národa, ředitelem Evropské sítě památky a solidarity Rafałem Rogulskim a ředitelkou NEB Rékou F. Kissovou.

Ředitel Kudrna nejprve představil hlavní výstupy **Ústavu pro studium totalitních režimů** v tomto roce a poté se zaměřil na konkrétní projekty mezinárodní spolupráce. Kolegové ze zahraničních institucí se budou podílet na letošní konferenci o pádu komunismu v evropské perspektivě. Shoda panuje i na dalším projektu: průběhu kolektivizace v bývalém východním bloku. V dalších diskuzních panelech se pak hovořilo například o náboženském pronásledování v desetiletích komunistické diktatury, o konfrontaci se zločiny komunismu (příležitosti a dilemata), o institucionalizaci násilí v komunistické éře, o tom, jaké jsou příležitosti a omezení při zkoumání nedávné minulosti (prameny a podmínky výzkumu) a v neposlední řadě také o nutnosti vzdělávání (historie a paměť).

Konference, jíž se v budapeštském Domě tradic, zúčastnili historikové z celé Evropy a osobně ji pozdravil i maďarský předseda parlamentu László Kövér, nebyla jedinou akcí oslav desetiletého výročí založení Výboru národní paměti. Současně s konferencí se pořádaly za velkého zájmu také workshopy pro studenty středních škol pod názvem „Mimořádné hodiny dějepisu“.

<https://www.ustrcr.cz/maji-zeme-stredni-a-vychodni-evropy-spolecnou-pamet>